

תוספת על שלשתם). משכן העדות לר' משה דיליאון. ובעל הצרור במדרש הנעלם רמזו זו הפרשה. יכ"ן זהו מה שמצאתי כתוב אצלי שכתבתיו בו בפרק בחפזון ושמות הנ"ל כתובים בספר ההוא באותיות גדולות מאד (וכמדומה שהם בדין אדום), נראה שהיה המחבר הזה סביב לשנת ש' שידע מצרור המור שחיברו ר"א סבע ממגורשי ספרד בדרך הנגלה ובדרך הנסתר ממאמרי הזהר על התורה (ועל חמש מגלות נקרא צרור הכסף עודנו בכ"י) הגדפס בשנת רס"ב ורפ"ב וש"ו בויניציאה, גם ידע מס' תפוחי זהב אשר לדעתי הוא מדרש רות מהזהר הגדפס בשם יסוד שירים בשנת ש"ך בקושטנטינא ונקרא תפוחי זהב. ואולי שזה יסוד שירים הנזכר בפירוש דן ידין. וספר הגן שהזכיר הוא ספר עולם הבא או היו אלה הספרים בידו בכ"י כמו משכן העדות ור"י רופא. ועתה נ"ל כי תפוחי זהב הוא לר' משה דיליאון שחיבר תפוחי זהב ומשכיות כסף כ"י. כ"ב) בספר הזהר מזכיר שמות ספרים אלה: ספרא דאדם קדמאה (הוא ס' רזיאל המלאך הנקרא בשם ס' הרזים או ס' שם בן נח).

כ"ג) ספרא דחנוך. באוצר הספרים [אות ח' 704] כתב שהוא חלק מפרקי היכלות דר' ישמעאל וחובר ע"י מט"ט זה חנוך ומתחיל בפסוק ויתהלך חנוך, ויותר נראה שנקרא ע"ש תחלתו כרובי המדרשים שנקראו ע"ש תחילתם. ע"כ. וכתב בן אמוג שהוא נמצא עתה בלשון כוש ונמצאו בו כל הדברים שהובאו בס' הזהר על שמו. ע"ש באם למקרא [בראשית ה' כ"ד בסופו]. ואני ראיתי בכתב ולשון כוש אצל הכומר האנגלי, "רישאר" פה תונס זה כשלשים שנה.

כ"ד) ספרא גניזא דשלמה מלכא, הובא בזהר פרשת יתרו. ואני יכ"ן ראיתי בכ"י ס' אם המלך וספר ההקנטה מאבו פלאח הסרקוסטי והעתיקו מספרי שלמה המלך אשר שם אחד מהם הוא ס' המצפין או "המצפון" המדבר על מעשה אבן יקרה או אבן החכמים המהפך המתכיות לזהב. עיין חכמתא רבתי דשלמה באוצר הספרים.

כ"ה) ספרא דרב המנונא סבא.

כ"ו) ספרא דרב ייבא סבא.

כ"ז) ספרא דרב ייסא סבא.

כ"ח) ספרא דרב כרוספדאי חמיד לבא, נזכרו בזהר ותיקונים. ואולי לדברים הנלקחים מספרים אלה רומז המחבר פלאי ידין [הנזכר למעלה בד"ה אמר יכ"ן] בכינויו הנפלאים להפליגם.

כ"ט) ספר הישר קבלה, היה לראשונים (ע' מבוא למדרש לקח טוב להחכם ר"ש בובער ז"ל) והוא נזכר בלקח טוב לרבינו טוביה ובציוני דף נ"ח עמוד ב' ומיוחס לר"ע ונמצא בכ"י רד"א. אוצר הספרים. ובלי ספק הוא לאחד עם ספרא דאדם קדמאה דלעיל הנקרא ס' רזיאל המלאך הגדפס פעמים רבות,

וכתבתי בהערות שהספר הזה הוא מעורב משלשה ספרים, הא' הוא ספר המלבוש ^{אוצר החכמה} שמסר רוזאל המלאך לאדה"ר אשר התפלל לה' אחרי גורש מג"ע ואחר ג' ימים לתחנוניו נמסר לו הספר ההוא ובו החכים והערים אדם הראשון מכל שאר הנבראים ובו קרא שמות ^{מדרש} לכלם וכו' והוא הנקרא ס' הרזים או ס' רוזאל המלאך ונקרא גם ס' המלבוש ובו שמות כל המלאכים המושלים בחדשי השנה וכל מלאך נשיא על כמה מלאכים. ע' ליקוטי קדמוניות לפינסקר שכתב שראה ס' הרזים בכ"י אצל יעללינעק בו שמות המלאכים המושלים בחדשי השנה וכו' והוא דף אחד לבד ובשבלי הלקט כ"י מזכיר ס' הרזים שבו שם המפורש הנקרא „חרבא דמשה" בפ"י ההגדה של פסח ע"ש בפסקת ביד חזקה, ועתה נדפס. הב' הוא ספר סודי רוזאל להרוקת, מיוסד על אותיות א"ב חלוק על כ"ב שערים כל שער מיוסד על אות אחת לגלות סוד מעשה בראשית ומעשה מרכבה. שער א' מתחיל בפסקא „א' זה הקב"ה" וכו', שער ב' בראשית ברא אלהים פתח בב' להודיע וכו'. שער ג' העולם שליש מים וכו'. שער ד' מתחיל באמצע שיטה „ד' (משוך) למעלה ולמטה כנגד י"ב המחולקים על ד', טא"ק [טלה אריה קשת] אש, שב"ג [שור בתולה גדי] עפר" וכו'. שער ה' הן לה' אלהיך וכו'. שער ו' (באמצע שיטה) ו' ששה קדימות כתיב בתורה להודיע וכו'. שער ז' שבע ביום הללתיך וגו' אוהב ה' כל השביעיות. ח' ט' יו"ד רשום עליהם בתחילתם. שער י' (מתחיל באמצע שיטה) כ' כך עומדת הלבנה לפי שהכסא עגול מאחוריו כזה כ' ועשוי כמו חצי לבנה. שער ל' (מתחיל באמצע שיטה) ל' כנגד (ה' המאורות ט"ס) הקב"ה מה למ"ד גבוהה מכל האותיות כך הקב"ה גבוהה על כל בריותיו. שער מ' ונו"ן רשום עליהם ותשלום השערים חסר בדפוס. ובאוצר הספרים כתב בערך ס' הכבוד שיש ס' סודי רוזי בכ"י רד"א ובלי ספק ימצא שם התשלום.

גם זאת מצאתי שהעתיק בשעריו אלה כל ברייתא דשמואל מאות ט' ואילך והיא מובלעת בין הדבקים מפורדת ומפורדת קצת בדף זה וקצת בדף זה כאשר יראה המעריך זה לעומת זה ובקצתם ימצאו שינויים וחילופים על כן יש לתקנם זה מזה כי גם הנדפסת לא נקתה מהטעות, ובאות יו"ד שם מזכיר ס' התכונה לר' שבתי דונולו אשר בו מפרש הברייתא דשמואל ומבליע פירושו בתוך לשונות הברייתא, הספר הזה רשום עליו ס' רוזאל הגדול ושמו העיקרי הוא סודי רוזאל לר' אליעזר מגרמיזא מיוסד לכ"ב שערים הם כ"ב אותיות הא"ב והוא ילקוט קטן, וזה ר"א מגרמיזא נדפס לו ספר מעשה רקח ויש בכ"י ס' יראת האל, עיין באוצר הספרים באות יו"ד 412, ובכל אות מביא רמזים וגימטריא השייכה לאות ההוא ובכל שער מדבר במעשה בראשית ומעשה מרכבה והם מועתקים מספרים קדמונים מהתנאים ואמוראים וגאוני בבל ומספר הרזים הנ"ל הוא ס' המלבוש הנדפס ממנו שם רק

חמשה עלים ותשלומו בסוף אות נו"ן הנ"ל. ואחריו נדפס ס' רזיאל (הוא ס' השלישי הנ"ל) שניתן לנח בן למך בשעת ביאתו לתיבה ונכתב על אבן ספיר וכו' ומסרו לשם ושם לאברהם וכו' עד שעמד שלמה המלך ונגלה לו ספר הרזים והשכיל מאד בדברי הרזים וכו' כי הרבה ספרים נמסרו בידו וזה נמצא יקר מכלם וכו', ובסוף הספר כתוב נשלם ס' מעין החכמה מסודות הרזיאל הגדול וכל הספרים שנתן רזיאל המלאך לאדה"ר ללמוד ממנו כל מעיינות החכמה. ע"כ. ובהקדמת ס' הרקח כתוב בזה הלשון בשרש קדושת היהוד: כשראה אברהם אע"ה את הפלגה חשב איך היה תחלה קודם כל והוא היה בן מ"ח ועסק ג' שנים לבדו עד שאמר לו הקב"ה עסוק עם שם בן גת. וחשב אברהם מיוצרו אשר יצרו ואיך יצר העולם עד שחשב ועשה ברייתא וקראה ספר יצירה וכו' ולמד ברייתא הנקראת ספר יצירה וכו'. ע"כ.

ושם: „ספר המרכבה וספר מעשה בראשית וספר יצירה וספר שמות וספר הכבוד אין לכתוב בספר הזה, וסודות חמשים שערי בינה ואלפא ביתא יהיו לך לבדך“, שם בהקדמה הנז'.

יכ"ן למעלה כתבתי שראיתי בכ"י ספר רזיאל הנלווה למסכת ענין המרכבה הוא ספר הרזים כמו שנדפס בס' רזיאל המלאך מדף ל"ד ע"א ואילך, ואעתיק פה מה שרשמתי ממנו בו בפרק תוכן הענינים בחפזון: „בשם ה' אלקי ישראל אתחיל ספר רזיאל ספר הרזים, זה ספר מספרי הרזים שנתן לנח וכו' (יכ"ן) ההתחלה כמו שכתוב בס' רזיאל הנז' ובו שמות ז' מתנות מלאכים, והמלאכים העומדים על י"ב מעלות, ושמות שבעה רקיעים ושמות השרים והשוטרים שבשבעה רקיעים וז' תהומות, אמר ר' ישמעאל אמר לי מט"ט שרא רבא דסהדותא מעיד אני בעדות זו בה' אלהי ישראל אלהא חייא וקיימא ורבוננא דמן מותב בי יקריה ולעילא קח"י רבבות" וכו', כמו עלה אחת (יכ"ן בל"ס הוא כמו שראה פינסקר בכ"י). אח"כ „זאת תפלת ר"י מי ימלל גבורות ה' אלהי ישראל" כמו עלה אחת. „שיעור קומה, אר"י אני ראיתי את מלך מלכי המלכים הקב"ה וכו' ושמים בורת תיכון, ר' נתן תלמידו של ר' ישמעאל אף החוטם נתן לי מדה וכן השפה וכן הלסתות" וכו' כשני עלים וחצי, ובסופו: „אמר ר' ישמעאל לפני תלמידיו אני ורבי עקיבא עריבין בדבר שכל מי שיודע שיעור זה של יוצרו ושבחו מובטח לו שהוא בן העולם הבא ובלבד שיהיה שונה בו בכל יום ויום“.

„שם ע"ב" חלוק לי"ד שערים וכל שער יש בו סגולה לאיזה דבר, „וכן נמסר מן הישיבה העליונה כשמסרוהו לאנשי כנה"ג (יכ"ן ר"ל כמו שמסרו להם אנשי כנסת הגדולה) וכך נמסר לרבינו האי גאון וכל חכמי התלמוד, והם אמרו אין מוסרין אותו כי אם לחכם ועניו וירא שמים" וכו', שמונה עלים. „פירוש השם ע"ב על דרך הקבלה" י"ח דפין ובסופו „הנה נשלם סוד שם

המפורש". ואחר שני עלים, "ביאור הכסא" עלה אחד, "ציור א' ב' וכו' וכמנפ"ץ" — "מגין תיבות התורה וכו' ואותיותיה ופרשיותיה ופסוקיה" וכו'. "שם המפורש ר"ל שם ע"ב מפני מה אין בו ג' וכו' ומפני מה אין בו ו' באברכה את ה' בכל עת מפני וכו', בויחי נועם לא תמצא זי"ן" וכו'. אחר זה כמה סגולות ושם בן כ"ב שמות היוצא מן ברכת כהנים ופירוש השם — י"א דפים. "פירוש הקדיש ותפילת י"ח" ח' דפים, אחר זה פירוש לשם בן ארבע ולשם בן י"ב ולשם בן מ"ב וכו' ובסופו: "סליקו הלכותיו ופירושו וחקיקתו ופעולותיו ויוצא מבראשית ובא בחילוף אלפ"א ביתו"ת (יכ"ן הכוונה על שם בן מ"ב) בשם רבינו האיי גאון ז"ל וסדר זה קבל משרי (יכ"ן אולי צ"ל משם) רב עמרם גאון ז"ל, תם" ח' דפים.

"מעין החכמה, זה הוא שמוש חמשה חומשי תורה שנמסרו למשה בשעה שעלה משה לרקיע בא ענן ורבץ כנגדו וכו' (יכ"ן פתיחה זו או מדרש קטן זה נדפס בס' ארזי לבנון בשם ס' מעין החכמה והיא הקדמה לספר הזה שהוא שימוש התורה כדרך שימוש תהלים שבס' כ"י זה, ולא נדפס יותר ממנו שם). הכ"י הזה על כל הפרשיות מכיל ד' עליון. אחר זה סגולות וענינים ל"ה עליון ובסוף אחת מסגולות לפתיחת הלב כתוב בסופה: "וכשאומר יהי רצון יניח ידו על ראש הנער, וזה נבחן על בן ר' נחמיה בן הרב ר' אברהם מגורווייצאן". עוד שמענו בשם הגאון ז"ל כי בזמנים הקודמים" וכו' (יכ"ן העתקתי כל הלשון בערך רבנו אליהו הבבלי ע"ש). "קפיצת הדרך לר' אלעזר מגרשמיה (יכ"ן צ"ל אליעזר מגרמישא) אשבעית עליכון מיכאל עוריאל הדרתיאל כפיאל בשם" וכו'.

"גסיון מהפרווינקה לדעת מאיש או מאשה אם הם חיים וכו' יקח שלשה עליון מהנז' בשם מי שתרצה ושים בתוך כוס מים לילה אחד, אם הם חיים יהיו יפות כבראשונה ואם כמושים הם חולים" וכו'. "לנצח בדין יקח העשב הנז' וילקוט אותו ביום ה' קודם זריחת השמש ואמור בעת הלקיטה פרשת קריאת שמע וויהי נועם, וכשתלך לפני הדיין שים ג' עליון תחת לשונך ותנצח בעל ריבך". "קבלה מהרב ר' משה בר נחמן זצ"ל כאשר הלך לארץ הצבי להרים שמות אלו על נס בתורן הספינה וילכו למקום חפצם בשלום" וכו'. "שאלת חלום מפי ר' יהודה החסיד והוא בחון, יצום יום אחד כיום כפור" וכו'. "להביא תם בחלום וכו' ואני יהודה מארץ נבארה הלכתי לר' יוסף מעיר גרבונה בצער גדול ומסר לי זאת הפעולה ועשיתיו ובא התם והגיד לי במה ששאלתי ממנו, כך מצאתי כתוב לפני". "תקון הרב ר' סעדיה ז"ל קח מקל לזו" וכו' תם כבודך ה'. אמר יכ"ן העתקתי דוגמאות אלו אולי מהם נוכל לתקן איזה טעויות שבספר רוניאל המודפס.